

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้และการเรียนรู้การใช้ชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี คณะผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. แบบของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการรับรู้และการเรียนรู้การใช้ชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจ ของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เขต 7 อำเภอ ของจังหวัดปทุมธานี จำนวน 922,908 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เขต 7 อำเภอ ของจังหวัดปทุมธานี กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน หลังจากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และใช้วิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic Sampling) เลือกโดยเน้นสอบถามจากบุคคลที่เป็นผู้นำ หรือผู้ที่มีบทบาทสำคัญในครัวเรือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ มาเป็นแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามโดยมีรายละเอียดแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพการสมรส

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้และการเรียนรู้การใช้ชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว ด้านการประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่อชุมชน

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนด้านการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และด้านความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ใช้มาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และกำหนดระดับคะแนนไว้ 4 ระดับ ดังนี้

4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	ไม่ทราบ

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนด้านการประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว ด้านการประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่อชุมชน ได้ใช้มาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และกำหนดระดับคะแนนไว้ 4 ระดับ ดังนี้

4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	ไม่มี

สำหรับเกณฑ์ในการแปลผลการรับรู้และการเรียนรู้การใช้ชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว ด้านการประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่อชุมชน ได้กำหนดช่วงชั้นของคะแนนออกเป็น 3 ช่วงคะแนน ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงชั้นคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} \\ \text{ช่วงชั้น} &= \frac{4 - 1}{3} = 1 \end{aligned}$$

ดังนั้นจึงได้เกณฑ์ในการแปลผลการรับรู้และการเรียนรู้การใช้ชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน 3.00–4.00 หมายความว่า มีรับรู้และการเรียนรู้ในระดับมาก

ระดับคะแนน 3.00–4.00 หมายความว่า มีรับรู้และการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 1.00–1.99 หมายความว่า มีรับรู้และการเรียนรู้ในระดับน้อย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการสร้างแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี รวมทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้และการเรียนรู้การใช้ชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามในครั้งนี้

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามการรับรู้และการเรียนรู้การใช้ชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้ พร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้ และวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่า IOC (Item – Objective Congruence Index) ดัชนีความสอดคล้องที่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งได้ค่า IOC เท่ากับ 0.98

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient) ซึ่งผลการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้เท่ากับ 0.925 ค่าความเชื่อมั่นดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์จึงถือว่าแบบสอบถามฉบับนี้สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. คณะผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือและขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี เพื่อแจ้งกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. คณะผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดของการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำหรือผู้ที่มีบทบาทสำคัญในครัวเรือน
3. ภายหลังจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาพร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล โดยหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับการรับรู้และการเรียนรู้การใช้ชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบการรับรู้และการเรียนรู้การใช้ชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล โดยใช้สถิติทดสอบคือ ใช้ค่าสถิติ t-test และค่าสถิติ F-test หรือความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One-Way ANOVA) และทำการทดสอบค่าเฉลี่ยความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05